

آشنایی با برخی از مکاتب بشری و آثار آن

۱. فرویدسم:

زیگموند فروید (۱۸۵۶-۱۹۳۹ م) کسی است که در غرب به عنوان پدر علم روانکاوی شمرده می شود. فروید انسان و شخصیت وی را صرفاً در غریزه جنسی خلاصه می کند. نظریه اصلی وی این بود که ریشه تمام ناملایمات و نابسامانی های فردی و اجتماعی عقده های روانی حاصل از بی توجهی به میل جنسی است و برای حل اساسی مشکلات روحی و روانی افراد بایستی توجه به میل جنسی را در صدر تمام اولویت ها گذاشت. وقتی فروید نظریه معروف خود را عرضه کرد، این نظریه به سرعت از سوی انسان های هوسران که آن را موافق طبع سرکش خود می دیدند، مورد استقبال قرار گرفت. به تدریج، با رواج آن در جوامع غربی، بندها یکی پس از دیگری از پای نفس آدمی باز شد و بی بندوباری و شهوترانی، توجیه علمی پیدا کرد. تا آنجا که به گفته یکی از روان شناسان، در این کشورها سرمایه معنوی که بشریت در طی اعصار و قرون گذشته، با تحمل رنج های بسیار به دست آورده بود در طول پنجاه سال به کلی از بین رفت و انسان معاصر در عزای از دست دادن این سرمایه، دردمندانه به سوک نشست.

حال که پوچی این نظریه عملاً به اثبات رسیده و سرچشمه نابسامانی های جبران ناپذیر گردیده است، آیا راه بازگشت به روی جهان متمدن کنونی باز است؟ و آیا می توان آب رفته را به جوی بازگرداند؟ و چه کسی باید تاوان سنگین این «تجربه اجتماعی» را بپردازد و در برابر این همه خسارت هنگفت، جوابگو باشد؟

۲. مارکسیسم:

حدود ۱۷۰ سال پیش، مکتب مارکسیسم پا به عرصه وجود گذاشت. در سال ۱۹۱۷ با سرنگونی حکومت تزارها در روسیه این مکتب به قدرت سیاسی دست یافت. این مکتب ادعا می کرد که تنها راه علمی برای نجات انسان از بهره کشی اقتصادی و فقر، راه و روشی است که مارکسیسم نشان می دهد. حاکمان

شوروی سابق با اتکا به مبانی فکری این مکتب، فشارهای زیادی به مردم کشور خود وارد کردند و حکومت مستبدانه ای را دنبال نمودند. گذشت تقریباً ۷۰ سال از عمر سیاسی و تجربه عملی این مکتب، نشان داد که آنچه این مکتب به پیروان خود نشان داده بود سرابی بیش نبود. در سال های پایانی قرن دو هزار میلادی، رهبران این مکتب به نقص و نارسایی بینش ها و روش های اعتقادی و اجتماعی و اقتصادی خود اعتراف کردند و دست از ادعاهای خود برداشتند. حال باید پرسید چه کسی مسئول آن همه عقب ماندگی و خسارت های سنگین مادی و معنوی است که بر ملت های کشورهای کمونیستی تحمیل شد؟

